

Ενθάρρυνση βιώσιμων πρακτικών για το Εθνικό Πάρκο Mercantour

Πεδίο ορισμού:
Δράση για το Κλίμα και
Περιβάλλον

Θέση:
Νίκαια, Γαλλία

Διάρκεια:
Μακροπρόθεσμος

Στοχευμένο κοινό:
Ευρύ κοινό/ νεότερη γενιά

Αποστολή

Ως ορεινό εθνικό πάρκο, το Mercantour έχει αντιμετωπίσει μια πρωτοφανή εισροή πεζοπόρων μετά την πανδημία COVID-19 και τα σχετικά lockdown. Αν και αυτή η αύξηση των επισκεπτών αντανακλά το αυξανόμενο ενδιαφέρον του κοινού για τις υπαίθριες δραστηριότητες, δημιουργεί ταυτόχρονα νέες προκλήσεις για την προστασία της εύθραυστης βιοποικιλότητάς του.

Στο παρελθόν, το Mercantour προσέλκυε κυρίως έμπειρους ορειβάτες, εξοικειωμένους με ορθές περιβαλλοντικές πρακτικές. Σήμερα όμως προσελκύει ένα νεότερο, περισσότερο αστικό κοινό και επισκέπτες που συχνά έχουν μικρότερη επίγνωση της εύθραυστης ισορροπίας των οικοσυστημάτων του και, ως αποτέλεσμα, μπορεί άθελά τους να υιοθετούν επιζήμιες συμπεριφορές.

Η διαχειριστική ομάδα του Εθνικού Πάρκου Mercantour, ήδη ιδιαίτερα ενεργή στην ενημέρωση του κοινού και την περιβαλλοντική εκπαίδευση, αναζήτησε καινοτόμους τρόπους για να ευαισθητοποιήσει αυτούς τους νέους επισκέπτες και να ενθαρρύνει πιο υπεύθυνες συμπεριφορές.

Δραστηριότητες εμπλοκής

Σκοπός αυτής της δράσης ήταν η χρήση των κοινωνικών μέσων ως εργαλείο επικοινωνίας και εκπαίδευσης, παρουσιάζοντας καλές πρακτικές με τρόπο που να αγγίζει το νεότερο κοινό. Για το σκοπό αυτό, παράχθηκαν πέντε σύντομα βίντεο, το καθένα σχεδιασμένο ώστε να αναδεικνύει βασικές πτυχές του πάρκου και να προσφέρει πρακτικές συστάσεις στους επισκέπτες.

Καλλιτεχνικές δραστηριότητες

Για να γίνουν τα βίντεο πιο ελκυστικά για τη νεότερη γενιά, αναπτύχθηκε μια αισθητική εμπνευσμένη από τα manga.

ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ

Ανάπτυξη μορφών
προσβάσιμων στο κοινό-στόχο

Προστασία της τοπικής
βιοποικιλότητας

Εκπαίδευση και ανταλλαγή καλών
πρακτικών σε ένα εύθραυστο οικοσύστημα

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ;

Για αυτήν την αλληλεπίδραση, η DOWEL συνεργάστηκε με το Εθνικό Πάρκο Mercantour και την PlayAzur Prod, μια τοπική εταιρεία μέσων ενημέρωσης εξειδικευμένη στην επιστημονική επικοινωνία και την εμπλοκή μέσω κοινωνικών δικτύων. Αυτή η συνεργασία συνέδεσε την επιστημονική τεχνογνωσία του Πάρκου με την δημιουργική εμπειρία της PlayAzur Prod στην προσέγγιση νεότερων κοινού γύρω από επιστημονικά και περιβαλλοντικά θέματα.

Κατά τη φάση ανάπτυξης της ιδέας, εξετάστηκαν διάφορες προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας φυσικών αλληλεπιδράσεων. Ωστόσο, αποφασίστηκε τελικά να δοθεί έμφαση σε ψηφιακό περιεχόμενο που διανέμεται μέσω των κοινωνικών δικτύων. Αυτές οι πλατφόρμες αναγνωρίστηκαν ως τα βασικά κανάλια μέσω των οποίων οι νεότερες γενιές αναζητούν πληροφορίες κατά τον προγραμματισμό υπαίθριων δραστηριοτήτων.

Παρόλο που το Πάρκο προσφέρει ήδη πολλά φυσικά εκπαιδευτικά εργαλεία (όπως ενημερωτικές πινακίδες στον χώρο), αυτά συχνά παραβλέπονται από τους επισκέπτες που βιάζονται να φτάσουν στις κορυφές των βουνών. Η προσθήκη ελκυστικού, οπτικά ενδιαφέροντος ψηφιακού περιεχομένου συμπληρώνει επομένως τις υπάρχουσες προσπάθειες, εμπλουτίζοντας την ήδη εκτενή στρατηγική εμπλοκής του κοινού, η οποία περιλαμβάνει επίσης προβολές ταινιών, μαθήματα σχεδίου για την τοπική πανίδα και πεζοπορίες με φωτογραφική αποτύπωση.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Πέντε βίντεο δημιουργήθηκαν, καθένα εστιάζοντας σε ένα συγκεκριμένο θέμα:

- Εισαγωγή στο Εθνικό Πάρκο: εξήγηση του τι είναι ένα Εθνικό Πάρκο και τι το διαφοροποιεί από άλλες φυσικές περιοχές.
- Συνύπαρξη με την άγρια ζωή: παρουσίαση του τρόπου υπεύθυνης αλληλεπίδρασης με τα άγρια ζώα. Το Mercantour φιλοξενεί αξιοσημείωτη ποικιλία ειδών, μερικά εκ των οποίων είναι ενδημικά και μπορούν εύκολα να διαταραχθούν από την ανθρώπινη δραστηριότητα.
- Εξωτερικές επιπτώσεις: αντιμετώπιση των επιπτώσεων από σκύλους, drones και απόβλητα και πώς αυτά μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τα εύθραυστα οικοσυστήματα. Αν και προφανές σε μερικούς, το Mercantour—ένα καταφύγιο κοντά σε ένα παράκτιο περιβάλλον που θερμαίνεται ταχέως—είδε πρόσφατα αύξηση ανεπιθύμητων και ανυποψίαστων συμπεριφορών λόγω του αυξανόμενου αριθμού επισκεπτών.
- Ασφάλεια στο βουνό: παρουσίαση βασικών αρχών ασφάλειας στο βουνό, ως απάντηση στον αυξανόμενο αριθμό κλήσεων έκτακτης ανάγκης από πεζοπόρους που δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένοι.
- Αρχαιολογική Κληρονομιά: ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου του Πάρκου, που συχνά παραβλέπεται, περιλαμβάνοντας αξιοσημείωτα αρχαιολογικά ευρήματα όπως προϊστορικές βραχογραφίες.

Πέρα από τη συνεργασία σε τοπικό επίπεδο, αυτή η αλληλεπίδραση συνδέεται και με το έργο Interreg BiodivTourAlps, το οποίο στοχεύει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της διατήρησης της βιοποικιλότητας, μειώνοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού, βελτιώνοντας τη γνώση και διευκολύνοντας την καλύτερη διαχείριση των αλληλεπιδράσεων ανθρώπου-φύσης σε προστατευόμενες περιοχές.

Καλλιτεχνικές δραστηριότητες

Για να προσεγγίσουν και να εμπλέξουν τη νεότερη γενιά, τα βίντεο υιοθετούν αισθητική εμπνευσμένη από τα manga. Δύο ανθρωπόμορφοι χαρακτήρες (ένα κορίτσι και ένα αγόρι) εναλλάσσονται ως αφηγητές σε όλη τη σειρά, συνοδευόμενοι από μια χαριτωμένη μασκότ, παρόμοια με Pokémon, που λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ των βίντεο.

Η μασκότ ενσαρκώνει συχνά τις «λάθος» συμπεριφορές που μπορεί να επιδεικνύουν οι επισκέπτες (π.χ. αφήνοντας σκουπίδια, πλησιάζοντας πολύ τα ζώα ή χρησιμοποιώντας drones ανεύθυνα), ενώ οι δύο ανθρωπίνοι χαρακτήρες διορθώνουν απαλά και εξηγούν τις σωστές ενέργειες. Αυτή η αφηγηματική επιλογή εισάγει χιούμορ και ελαφρότητα, καθιστώντας τα βίντεο εκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά ταυτόχρονα, επιτρέποντας στον θεατή να μάθει μέσω ενσυναίσθησης και γέλιου αντί για ενοχή ή επίπληξη.

Όλες οι εικονογραφήσεις σε στυλ manga σχεδιάστηκαν στο χέρι από καλλιτέχνη του δικτύου PlayAzur Prod, ενισχύοντας τη δέσμευση του έργου στην αυθεντική καλλιτεχνική δημιουργία. Από την αρχή, οι συνεργάτες επέλεξαν να μην χρησιμοποιήσουν γραφικά που δημιουργούνται από τεχνητή νοημοσύνη, προτιμώντας μικρότερα, χειροποίητα βίντεο για να διατηρήσουν την ανθρώπινη πινελιά και τη δημιουργική ακεραιότητα του έργου.

Τα βίντεο συνδυάζουν τεχνικές σχεδιασμού κίνησης για οικονομία χωρίς να θυσιάζουν την οπτική ποιότητα. Παρά το γεγονός ότι δεν πρόκειται για πλήρη κινούμενα σχέδια, παρουσιάζουν εκφραστικούς ανθρώπινους χαρακτήρες και τη μασκότ, τοποθετημένους σε πραγματικές φωτογραφίες των τοπίων του Mercantour. Οι φωτογραφίες αυτές, από τη βάση δεδομένων του Πάρκου, τραβήχτηκαν από επαγγελματίες φωτογράφους, προσθέτοντας αυθεντικότητα και βασίζοντας τα κινούμενα στοιχεία στην ομορφιά του πραγματικού περιβάλλοντος.

Μέσω αυτής της συγχώνευσης πραγματικής εικόνας και στυλιζαρισμένης τέχνης, το έργο επιτυγχάνει μια ελκυστική ισορροπία μεταξύ ρεαλισμού και φαντασίας, φέρνοντας τις καλές πρακτικές του Πάρκου στη γνώση του νέου κοινού.

Επίδραση της αλληλεπίδρασης

Παρόλο που η διάδοση των βίντεο δεν έχει ακόμη ξεκινήσει, η πρωτοβουλία έχει ήδη θέσει ισχυρές βάσεις για μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στην επικοινωνία, την εκπαίδευση και την επιστημονική διάχυση.

Τα βίντεο έχουν σχεδιαστεί για πολυπλατφορμική διάδοση, εξασφαλίζοντας προσαρμοστικότητα σε διαφορετικά κοινωνικά δίκτυα (Instagram, YouTube Shorts, TikTok κ.ά.). Ιδιαίτερα, το Πάρκο εξετάζει τη δημιουργία λογαριασμού TikTok, ένα στρατηγικό βήμα που θα του επιτρέψει να προσεγγίσει νεότερο κοινό, το οποίο συχνά είναι λιγότερο ενεργό στις παραδοσιακές πλατφόρμες αλλά ιδιαίτερα αφοσιωμένο σε σύντομα, οπτικά δυναμικά περιεχόμενα.

Κάθε βίντεο θα συνοδεύεται από συνδέσμους προς σχετικές επιστημονικές έρευνες και πόρους στην περιγραφή του, γεφυρώνοντας το δημοφιλές περιεχόμενο με αξιόπιστη, τεκμηριωμένη πληροφορία. Αυτή η προσέγγιση ενισχύει όχι μόνο την εκπαιδευτική αποστολή του Πάρκου αλλά και την κατανόηση των επιστημονικών αρχών πίσω από τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη διαχείριση οικοσυστημάτων και τον βιώσιμο τουρισμό. Οι θεατές θα μπορούν να μεταβούν από την ψυχαγωγία στην εκπαίδευση, ανακαλύπτοντας συγκεκριμένες μελέτες, άρθρα ή τρέχουσες έρευνες σχετικές με το θέμα του βίντεο.

Επιπλέον, οι συνδέσεις του Εθνικού Πάρκου Mercantour με άλλα γαλλικά και ευρωπαϊκά Εθνικά Πάρκα (ιδιαίτερα με ιταλικά, στο πλαίσιο του έργου BiodivTourAlps) ανοίγουν τον δρόμο για πιθανή αναπαραγωγή και κοινές στρατηγικές διάχυσης. Μόλις δημοσιευτούν, τα βίντεο θα μπορούσαν να προσαρμοστούν σε άλλες προστατευόμενες περιοχές, προωθώντας μια κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και την επικοινωνία για τον βιώσιμο τουρισμό.

Για την επιτυχή αναπαραγωγή, η DOWEL προτείνει τα ακόλουθα διδάγματα και καλές πρακτικές:

Προσαρμόστε τα φορμάτ στο κοινό σας. Στην παρούσα αλληλεπίδραση, οι συνεργάτες επιδίωξαν να απευθυνθούν σε ένα συγκεκριμένο κοινό. Το καλλιτεχνικό φορμά και το περιεχόμενο ήρθαν σε δεύτερη μοίρα, ώστε να προσφερθεί μια εξατομικευμένη απάντηση στην πρόκληση προσέγγισης αυτού του κοινού.

Ενθαρρύνετε τους τοπικούς καλλιτέχνες αντί της χρήσης γραφικών που δημιουργούνται από τεχνητή νοημοσύνη.

Χρησιμοποιήστε χιούμορ για να διδάξετε συμπεριφορές χωρίς να ηθικολογείτε ή να αποξενώνετε το κοινό. Αποφύγετε την παρουσίαση των επισκεπτών ως «κακών» ή ανεύθυνων. Αντ' αυτού, βοηθήστε τους να ταυτιστούν με έναν χαρακτήρα που επιδεικνύει σωστή συμπεριφορά και εκπαιδεύει με ευγένεια τους άλλους – έτσι ώστε να νιώσουν εξουσιοδοτημένοι να μοιραστούν και να αναπαράγουν αυτά τα μηνύματα οι ίδιοι.

Πόροι

Το κόστος για το σχέδιο και τα βίντεο ήταν 3.000€.

Επικοινωνήστε για περισσότερες πληροφορίες:

karine.laffont@dowel.eu

julie.saccomano@dowel.eu

Funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του HADEA. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε το HADEA φέρουν ευθύνη γι' αυτές.